

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Нарахування пені за порушення термінів сплати грошового (податкового) зобов'язання

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
вересень – 2024, наклад 50 прим.

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Відповідно до п.п. 16.1.4 п. 16.1 ст. 16 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) платник податків зобов'язаний сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених ПКУ та законами з питань митної справи.

Згідно з п. 111.2 ст. 111 ПКУ фінансова відповідальність за порушення законів з питань оподаткування та іншого законодавства встановлюється та застосовується згідно з ПКУ та іншими законами. Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з ПКУ, застосовується у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів).

Фінансова відповідальність, що встановлюється згідно з іншими законами, контроль за дотриманням яких покладено на контролюючі органи, може застосовуватися у вигляді штрафних (фінансових) санкцій (штрафів) та/або пені.

Пеня – сума коштів у вигляді відсотків, нарахована на суми податкових зобов'язань та/або на суми штрафних (фінансових) санкцій, не сплачених у встановлені законодавством строки, а також нарахована в інших випадках та порядку, передбачених ПКУ або іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи (п.п. 14.1.162 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Пунктом 129.1 ст. 129 ПКУ встановлено, що нарахування пені розпочинається, зокрема:

при нарахуванні контролюючим органом податкового зобов'язання у встановлених ПКУ випадках, не пов'язаних з проведенням перевірки, або при нарахуванні контролюючим органом грошового зобов'язання, визначеного за результатами перевірки, починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати платником податків такого зобов'язання, визначеного в податковому повідомленні-рішенні згідно із ПКУ (п.п. 129.1.1 п. 129.1 ст. 129 ПКУ);

при нарахуванні суми грошового зобов'язання, визначеного платником податків або податковим агентом, у тому числі у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податків помилок відповідно до ст. 50 ПКУ, – після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання (п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ);

при виявленні контролюючим органом за результатами перевірки, зокрема, несвоєчасної сплати, несплати (неперерахування) податковим агентом утриманих (нарахованих) податків до або під час виплати оподаткованого доходу на користь нерезидента або іншого платника податків – починаючи з першого робочого дня, наступного за останнім днем граничного строку сплати податковим агентом суми податкового зобов'язання, визначеного ПКУ (п.п. 129.1.4 п. 129.1 ст. 129 ПКУ);

З урахуванням п. 129.3 ст. 129 ПКУ нарахування пені (крім пені, передбаченої підпунктами 129.1.2, 129.1.4 п. 129.1 ст. 129 ПКУ) закінчується:

у день зарахування коштів на відповідний рахунок органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, на відповідний рахунок платника податків, та/або в інших випадках погашення податкового боргу та/або грошових зобов'язань (п.п. 129.3.1 п. 129.3 ст. 129 ПКУ);

у день проведення взаєморозрахунків непогашених зустрічних грошових зобов'язань відповідного бюджету перед таким платником податків (п.п. 129.3.2 п. 129.3 ст. 129 ПКУ);

Державна податкова служба України

Головне управління ДПС
у Тернопільській області

день запровадження мораторію на задоволення вимог кредиторів (при винесенні відповідної ухвали суду у справі про банкрутство або прийнятті відповідного рішення Національним банком України) (п.п. 129.3.3 п. 129.3 ст. 129 ПКУ); при прийнятті рішення щодо скасування або списання суми податкового боргу (його частини) (п.п. 129.3.4 п. 129.3 ст. 129 ПКУ).

Абзацом другим п.п. 129.3.4 прим. 1 п. 129.3 ст. 129 ПКУ визначено, що нарахування пені, передбаченої п.п. 129.1.4 п. 129.1 ст. 129 ПКУ, закінчується, зокрема, у разі виявлення контролюючим органом факту несвоечасної сплати, несплати (неперерахування) визначених податковим агентом сум податкових зобов'язань – у день сплати (погашення) податковим агентом цих сум податкових зобов'язань.

При частковому погашенні податкового боргу сума такої частки визначається з урахуванням пені, нарахованої на таку частку (абзац одинадцятий п. 129.3 ст. 129 ПКУ).

Відповідно до абзацу першого п. 129.4 ст. 129 ПКУ на суми грошового зобов'язання, визначеного п.п. 129.1.1 п. 129.1 ст. 129 ПКУ (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) та в інших випадках визначення пені відповідно до вимог ПКУ, якщо її розмір не встановлений, нараховується пеня за кожний календарний день прострочення сплати грошового зобов'язання, включаючи день погашення, з розрахунку 120 відс. річних облікової ставки Національного банку України (далі – НБУ), діючої на кожний такий день.

На суми грошового зобов'язання, визначеного п.п. 129.1.3 п. 129.1 ст. 129 ПКУ (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені), нараховується пеня за кожний календарний день прострочення його сплати, починаючи з 91 календарного дня, що настає за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання, включаючи день погашення, із розрахунку 100 відс. річних облікової ставки НБУ, діючої на кожний такий день (абзац третій п. 129.4 ст. 129 ПКУ).

На суми несвоечасно сплачених та/або несплачених (неперерахованих) податковим агентом визначених податкових зобов'язань відповідно до п.п. 129.1.4 п. 129.1 ст. 129 ПКУ контролюючим органом нараховується пеня за кожний календарний день такої несплати (неперерахування), включаючи день погашення податкового зобов'язання, з розрахунку 120 відс. річних облікової ставки НБУ, діючої на кожний такий день (абзац четвертий п. 129.4 ст. 129 ПКУ).

Зазначений розмір пені застосовується щодо всіх платників та всіх видів податків, зборів та інших грошових зобов'язань, крім пені, яка нараховується за порушення строку розрахунку у сфері зовнішньоекономічної діяльності, що встановлюється відповідним законодавством (п. 129.5 ст. 129 ПКУ).

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: <https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html>

Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot

Мобільний застосунок «Моя податкова»

Android <https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua>

iOS <https://t1p.de/lgu5a>

Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова

платформа: tr.ikc@tax.gov.ua

Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua